

PROGRAMA DEL “PRÀCTICUM CLÍNIC”

INTRODUCCIÓ A L'EXPERIÈNCIA:

1- Informació sobre les característiques i el funcionament del Centre. Entrega del dossier, bibliografia, calendari i horaris. Presentació del programa i explicació de la dinàmica de treball.

2- La salut mental des de la perspectiva psicoanalítica. Clínica i fenòmens socials. Modus d'intervenció.

A càrrec de Mª Antonia Vélez, Vicente Montero i Xavier Ametller.

Bibliografia bàsica:

-Emiliano Galende. "El psicoanálisis y la Salud Mental", de Ed. Paidós. Col·lecció Psicologia profunda. Capítol 1, "El Psicoanálisis y la Salud Mental" i capítol 6 "Las Prácticas del Psicoanálisis en Salud Mental".

A-1. ASSISTÈNCIA A PRIMERES ENTREVISTES:

Al llarg del curs, els estudiants assisteixen a primeres entrevistes amb el tutor que li sigui assignat.

Han de transcriure les entrevistes, treballar-les posteriorment amb el tutor, omplir el full de registre d'acollida, i preparar el cas per presentar-lo en sessió clínica al grup de pràctiques, en els diferents espais grupals dels tutors.

Segons el cas de l'entrevista i la temàtica de l'espai grupal del tutor, es treballa la bibliografia que en el seu moment es suggereix, per tal de poder fer l'elaboració del diagnòstic i l'orientació terapèutica del pacient.

Aquesta metodologia permet que, a més dels casos de les primeres entrevistes a les quals hagi assistit, cada estudiant, puguin tenir també accés als casos vistos per els altres, i treballar-los en grup, a fi que l'experiència sigui més enriquidora.

A-2. EL DISPOSITIU D'ASSISTÈNCIA:

1. L'entrevista, l'associació lliure i la transferència.
2. Psicoanàlisi i medicina. Funció de la medicació.
3. Del símptoma mèdic al símptoma psicoanalític.

Amb el material clínic de les primeres entrevistes presentades pels estudiants, i la bibliografia recomanada, s'aclareixen els conceptes teòrics que s'utilitzen a l'espai.

A càrrec de: Mª Antonia Vélez i Vicente Montero

Bibliografia bàsica:

-Freud, S. "Consejos al médico sobre el tratamiento psicoanalítico" (1912). Obras Completas. Vol. XII. Buenos Aires. Amorrortu Editores. Pàg. 107-119

-Freud, S. "Psicoanálisis y Psiquiatría" (1917). Obras Completas. Vol. XVI. Buenos Aires. Amorrortu Editores. Pàg. 223-234.

-Bleger, J. "Simbiosis y ambigüedad". Cap.IV: "La marca del encuadre". Ed. Paidós.

A-3. INTRODUCCIÓ A L'ENTREVISTA:

1.-Mitjançant la tècnica psicodramàtica es porten a terme diverses dramatitzacions de situacions clíniques.

2.-Aplicacions d'aquesta tècnica a la clínica i a l'assessorament institucional.

A càrrec de: Tomàs Formentí.

Bibliografia bàsica:

-Lemoine, Paul i Gennie. "Teoria del Psicodrama". (1979). Barcelona. Ed. Gedisa.

A-4. INTRODUCCIÓ A LA TEORIA PSICOANALÍTICA.

Experiència pràctica sobre l'estudi teòric de la psicoanàlisi amb la lectura grupal de textos.

Els textos a treballar tenen especial relació amb els conceptes fonamentals que sustenten la pràctica clínica.

En aquest espai, les primeres entrevistes es treballen des del punt de vista d'aquests conceptes.

A càrrec de Josep Villà.

Bibliografia bàsica:

-Freud, S. "Cinco conferencias en la Clark University". (1909). Obras Completas. Vol.V. Buenos Aires. Amorrortu Editores.

A-5. ESPAI DE TREBALL CLÍNIC:

En aquest espai es treballen les diferents maneres de presentar-se i d'abordar la problemàtica psíquica dels pacients, segons les diverses patologies que es posen de manifest a través dels símptomes.

Presentació i discussió, acompanyada de les referències pertinents a la teoria psicoanalítica del material de les entrevistes preliminars a les quals hagin assistit els alumnes.

A càrrec de: Assumpció Cassulleres.

Bibliografia bàsica:

-Manoni, Maud. "La primera entrevista con el psicoanalista". (1985). Buenos Aires. Ed. Gedisa.

A-6. ENTREVISTES PRELIMINARS EN LA CLÍNICA

Aquest espai es refereix a allò què és igual i que és específic en la clínica amb nens, en relació a la clínica d'adults.

1. Funcions de les entrevistes preliminars. El nen i la seva implicació en l'economia subjectiva dels pares.
2. Els conceptes de demanda i transferència en la clínica de nens i adults.

Es relaciona la teoria amb el material clínic de primeres entrevistes.

A càrrec de: Carme Ramírez.

Bibliografia bàsica:

-Freud, S. "Tres ensayos de teoría sexual". (1905). Obras Completas. Vol. VII. Amorrortu Ed.

-Silvestre, Michel. "La neurosis infantil según Freud" (1987). Revista Manantial: "Mañana el Psicoanálisis". Buenos Aires. Ediciones Manantial.

A-7. FITES EN UN TRACTAMENT PSICOTERAPÈUTIC

1. Delimitació dels conceptes psicoteràpia i psicoanàlisi. El camp de les teràpies d'orientació psicoanalítica.
2. Finalitats, punts de mira i direcció d'un tractament psicoanalític. Variables i factors que intervenen.

A més del treball de les primeres entrevistes des d'aquesta perspectiva, es basa en el material clínic de casos per il·lustrar les diferents circumstàncies i fases del tractament.

A càrrec de: Xavier Ametller.

Bibliografía bàsica:

-Etchegoyen, H. "Los fundamentos de la técnica psicoanalítica" (1989). Buenos Aires. Amorrortu Editores.

-Nasio, J.D. "Un psicoanalista en el diván". (2002). Barcelona. Ed. Paidós.

A-8. SIMPTOMA I ESTRUCTURA

Amb el material clínic de les primeres entrevistes a que hagin assistit els estudiants, es perfilen els conceptes de símptoma i estructura.

A càrrec de: Isabel Cavallé.

A-9. ELS ESPAIS D'INTERCANVI INTERDISCIPLINARI.

Assistència, participació i elaboració dels temes tractats en els espais interdisciplinaris organitzats o promoguts pel centre durant el curs.

A-10. ESPAI D'INTERCANVI INTERINSTITUCIONAL

Assistència al Centre d'Atenció a la Salut Sexual i Reproductiva de BSA (CASSIR) i assistència dels estudiants del Pràcticum del CASSIR al CHSMB.

1. Conèixer la història, l'organització, les funcions i la composició de l'equip del CASSIR, la població que atén i l'abordatge de la demanda.
2. Situar l'àmbit de treball: la promoció de la salut, la prevenció i tractament en el camp de la sexualitat, la fecunditat i la contracepció de la dona i l'home.
3. Transmetre les funcions del psicòleg clínic en aquesta àrea de treball i particularment la seva participació en l'abordatge integrat i global de les demandes.

A càrrec d' Anna Casino

OBSERVACIONS:

El horaris d'assistència a primeres entrevistes esta en funció dels horaris dels tutors.

Es imprescindible la reserva sobre tot tipus d'informació per tal de preservar la intimitat de les persones ateses.

OBJECTIUS:

Apropar els estudiant al coneixement del funcionament i les característiques del Centre d'Higiene i Salut Mental, història, composició de l'equip, organigrama i funcionament, població que atén i modalitat d'abordatge de la Salut Mental i la Psicopatologia, amb la psicoanàlisi com a marc referencial teòric.

Transmetre les funcions que desenvolupa un psicòleg clínic en l'àmbit de la Salut Mental en la seva diversitat: clínica, investigació, docència, difusió i intercanvi interdisciplinari.

Informar de quins són els camins per a la formació, és a dir, què es demana a algú que opti per treballar com a psicòleg clínic d'orientació psicoanalítica en el camp de la Salut Mental.

Els tres puntals de la formació, psicoanàlisi personal, formació teòrica i supervisió.

METODOLOGIA:

Les pràctiques clíniques combinen espais pràctics amb espais de reflexió i treball grupal, planificats i orientats sempre en funció del material de les primeres entrevistes a què hagin assistit els estudiants.

Han d'aprendre a elaborar els registres del Servei d'Acollida, i presentar els casos al grup en sessió clínica.

Se'ls proporciona també una bibliografia bàsica, en la qual es prioritza un text que serà de lectura obligatòria, així com bibliografia més àmplia recomanada per a qui vulgui aprofundir en els temes que tractem.

Tots els psicoterapeutes del Centre participen en les pràctiques, tant tutoritzant un estudiant, com amb el seu propi espai grupal.

Cada estudiant té un tutor amb qui assisteix a primeres entrevistes i les treballa amb ell posteriorment per presentar-les al grup en els espais de reflexió i elaboració de la informació.

TUTORS DEL CENTRE:

Xavier Ametller Moreo

Anna Casino Moreno

Assumpció Casulleras Fontanet

Isabel Cavallé Miranda

Tomàs Formentí Famadas

Vicente Montero Sierra

Carme Ramírez Martínez

Mª Antonia Vélez Pérez (Coordinadora de Pràctiques)

Josep Villà Soler